

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 172

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Pompeius, Commentarius artis Donati

[urn:nbn:de:bsz:31-1750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1750)

fictum ex qua tuor ionicis minoribus scilicet. uocat omnes BONAIUSTIS SUASEO
 PER DECIS AFFERT. Hic metro neque spondius neque dactylus neque trocheus ex
 trinsicus adiungitur penultimam enim pedes postremos syllabas scilicet priorer duos dacty-
 lum per sonat posteriorer uero duo spondium uel trocheum esse que de caure hoc metro
 succurrat quoniam habet ipse inter se non de porat aduinde fictum hoc ex tribus
 sicut ionicis minoribus huius exemplum BONAIUSTIS SUASEO PER DECIS AFFERT.
 Ex duobus quoque ionicis minoribus hoc metro ficta BONAIUSTIS DEUS AFFERT.

Alios hinc metro pedes idcirco quidem inter se venditor crediderunt ut copiam facultate
 sciam augerent sed nihil in his quod aures blandis accipere possunt inuenimus
 atque ideo longemeliur commodiur que centemur ut metro ionicum animo re
 eo quoniam praeterponimus modum uir pedis in geminatione expleatur neque alius
 quinquem praeterponitur quod sortato non modo ei externe succurrat sed quidem sed
 proprie amittendae sit diuersa uero inter se metro posse coniungi lyricorum poe-
 si per multas et graues scilicet in scripta delectat itaque dactylo subiungere dacty-
 licum scilicet iambicum scilicet iambico quoque uer si eundem in modum scilicet
 iambicum scilicet iambicum quemlibet uersum sub se possunt Idque eadem ratione
 per omnia metro usurpare possunt ita ut diuersa inter se metro sit apta de de con-
 coniunctio Decem tunc geometria nihil de se a quoquam scilicet seruatae a nobis
 docendi ratione praecipiat ut eoque alii qui eadem docere semper seruit Per fusa
 et mixta conlocauerunt Nos totum generibus quibus exceptis nullum inue-
 niri metro possit comprehendit quaeque scilicet in uno quoque genere specie
 emittent accipere ostenderentur earum non in mensum extendentur neque
 nouitatis aut cupiditatis potius quam succurrat iudicio ducemur quod ita uisum
 ut eoque in carminibus dura atque aspera quae uis ac quibusdam possum non esse
 per iudicium praetermittentur Siqui tamen inueniuntur qui in huius generibus
 metro ita aduere atque in usitatum aliquid excogitent ut id eum eodem pede legat
 scilicet iambicum delectatione consentiat Idcirco per sui non oportebit ex animo
 quae praeter sequi in finitatis nouum aliquid repertiendi constatu finis non potest
 ceterosque qui esse metro discipline non ignoscent uolent eas sententiae conuenire
 scilicet huius quae nobis delectata sunt metro ita rationem atque doctrinam abunde con-
 secutus scilicet nihil a quoquam adiciatur existimet. FINIT LIBER QUINTUS

DORIDE METRIS

IN PARSPOMPEI RAMATICHELETER

Omnecur scripsit octo duplem id est octopartem orationis. Primo scrip-
sit & eadem ipsa octopartem orationis dixerunt. Sed per primam partem
estur quae habet & scripsit ad pueros ut possint infanti-
liter sapere admodum
esse carum. Ut plerumque in facili memoria sequantur tantam responsionem ecclesiasticam
oratione quomodo infanter debent discere non solum intellegere sed & cum responde-
re secundum intellectum. Hoc in iudicio infantulo perit ergo deditur praeceptum quae
admodum responderent ut puta. **P**osterior orationis quae sunt ille inuenit quem ad
modum respondeat octo. Nomen quidem est pars orationis cum casu ille inuenit per
trogressionem igitur & responsionem. Haec prima pars scripta est. Posterior pars
habet tractatum leuissimum penitur & diligenter. Prima ergo pars summa
tam est infanter ut infanter ad actum. Alieni scripserunt actum sed
illo ratione non poterit intellegere nisi hinc sumptur in principio. Nam ecce scripsit
probur bene & plene sed multa circuita & uobisum quae superfluum nusquam
inuenitur. Scripsit & sicem cesar actum bene quidem sed quaedam regulas posuit an-
tiquas quae hodie non sunt in usu. Plerique qui actum scribunt ad definitiones ipsius actus
inchoant & querunt quid est actus & ad definiunt. Arrestum uisum uisum quereis scientia que-
ritur ad huiusmodi logicam ipsius actus. Multa dicunt ad definitionem esse ad potestatem
autem me multum. Dicunt ad potestatem scientiae reperiuntur. Sic ad definitionem
dicitur esse ad potestatem scientiae unius uisum quereis aliter ad definitionem
runt istam definitionem & dixerunt ad definitionem esse quod actus praeceptum
& nihil uisum nec excessum sunt & omnia nomina per istos sex carum decurrunt
quinque sunt modi & omne uerbum per istos definitur. Ergo ad definitionem de-
finitiones quaedam fecerunt per quas currunt arrestum ergo dicitur ab eo quod actus
praeceptum multa tenent. **QUID SIT GRAMMATICAE ARTIS PRINCIPUM.**
Multa dicunt ad definitionem inchoandum esse sed quae hoc dicunt quae ab ipse parte tracta-
tur est & quomodo primum debemus scire hoc ipsum quod dicitur ad potestatem quid sit carum di-
cere sed hoc excessum est & artum enim potestatem & consensum & consensum. Multa & uo-
ce inchoant egeratione quomodo litterae de uocatur & non possumus peruenire
ad secundam nisi dixerit primam partem ne hoc uenit. Multa ab ipse litteris in-
choant ne hoc uisum est sed quomodo inchoat ad definitionem inchoat ad octo partibus oratio-
nis quae ratione quae quae ista scribit grammaticam dicit de actum & dicit
se quidem nisi tractare de octo partibus orationis de uocatur quidem uox
hoc philoso-
phorum est de litteris tractare omnium est. Nam & orator quae
litteris docere & magister ludi de partibus actum orationis tractare hoc gram-

ua est Idcirco & cum doncaur inde inchoauit ab ipsi pectibus perice & collide
exclusit illa comnice deuoce delictere que cauproprioerent celiorum autcom
munice multon Nonca'err&pruiproprium inchoa'igitur ab octo pectibus

orationis **QUID SIT ORATIO** **R**atio dicitur eloquitio & dicitur oratio que est
oratio. Hec ipse prima pars **O**cto pectibus tantum significat Nomen pronomen
uerbum & uerbum pectis apium coniuuonem p'p'ositionem iniectionem

Nunc uide singulor' proprias & ceter que p'edicam est nomen pronomen uerbum
& uerbum pectis apium coniuuonem p'p'ositionem iniectionem. **Q**ue dicitur est nomen
omen **N**omen dicitur est qm' per hanc pectem p'notat inuenimus uerboatur

Unde sayem que com modu' diceretur columne Dicitur mihi columne dicitur Ecedidici
postea dicitur silleem non uideem & nominer mihi columne illa nota accuenit ad con
mu' meum Ideo ergo dictum est nomen quod notat p'p' notat ac uimur suggerat id est

quod efficit nobis p'notat ideo dixerunt nomen & bene primum positum est nomen
Non enim potest tralicare delictere deuoce Nunc prius r'acer quid est hoc apsum Idcirco
qm' nomen p'p'igenice su' in p'ebat omnibus hec prima debet ponit nemo enim potest

tralicare primo dicitur pectibus idcirco primo p'p'at est nomen sequitur pronomen
QUARE DICTUM EST PRONOMEN **P**ronomen dicitur quod que est fungit
officio nominis **S**iquis dicit uirgilius scripsit bucolicam nomen utitur ipse scripsit
georgicam pronomen utitur **P**ossere enim dicitur uirgilius scripsit bucolicam uirgi
lius scripsit georgicam **S**ed ne factum dicitur & nomen p'p'at in uentice p'

scilicet pectis & bene secundum est que oratione nomen fungitur officio nominis & no
men n'ca' recte primu' est quid debet esse post illud quod primum est nisi illud quod
p'ngitur primo pectis officio sequitur uerbum **QUARE UERBUM**

Uerbum dicitur est hec oratione quod uerberetore motu lingue fito nur unde
ip' pectis aculeo emergit sed & omnes pectis sic emergit. Omnes pectis similiter
fiunt motu lingue & uerberatione aeris Ergo que est hec pectis aculeo hoc nomen

sibi proprium assumit quod ipse frequenter utitur loquendo **N**ec mece
loquere aliquid & inuenier ipse con eloquationem tralcat quatuor uerbiculy
unum nomen aut pronomen ut p'cedit dicit uolire & uide pectis aculeo meum

de foro ecce uolire uidere tralcat uerberat forum unum nomen est de uinc p'p'
posita est & uinc coniuuonem. **U**iderqm' edic' pectis r'acer ponimus istam fre
quentatur in tantum ut dicitur sermone nostri hoc uocabulo dicitur **U**erba
pectis in senatu uerba fecit apud populum **N**uquid tantum uerbi loquatur et

& nomen post orationis que est ergo hoc proprium uocabulu' sumpsit qm' ipse
p'p'at

frequentur utamur inloquendo **QUID SIT ADVERBIUM**

ADVERBIUM bene requitur uerbum quoniam non potest regere a uerbo cras quod
do dico nūquid potest habere intellectum nisi addat uerbum putatque fecerit
cras dicam cras ueniat ergo ideo sequitur post uerbum quoniam uerbo non potest re-

gredi. **QUID SIT PARTICIPIUM** **PARTICIPIUM** bene positum
est post uerbum postquam enim dictum est nomen dictum est uerbum bene
participium est dictum. Nā participium dictum est quod si post uerbum capi-
at si post uerbi ideo ergo quoniam in parte dixit nomen dixit uerbum bene
icame loco participium est positum ut postquam ille postquam dicitur ista sequere-

QUID SIT CONIUNCTIO **CONIUNCTIO** dicitur est quae coniungunt elo-
quia. Si dico ego tuemur ad foras non tunc loquitur. Si dixerit ego et tu
emur ad foras tunc loquitur et tunc coniecta. **QUID SIT PREPOSITIO**

PREPOSITIO dicitur est ut eo quod in loquendo preponitur ut puta dicitur apud
amicum non potest dicere coniecta apud. **QUID SIT INTERIECTIO**

INTERIECTIO dicitur est quae in se ponitur ad exprimendam animi affectionem. Si dico
mortuus est uirgilius dixisti quidem illum esse mortuum sed quo affectu hoc
tuleris non est expressum nisi in se ponat illa per secula. Nam dicitur uia mortuus
est uirgilius laetitia est. Si dico heu mortuus est uirgilius dolentia est.

Si hoc solum dicitur mortuus est in ambiguo est quo affectu hoc protuleris uideri
ergo quae dicitur per secula in se ponit nobis animi affectum. Nā aliquot
enim illa ambiguitate discernit ex dicitur tibi et nomen et ordine et quae per secula
dicitur et quae per secula ordine positae sunt. **EXPLICIT INCIPIT DE LITTERA**

Diximus enim quoniam bene fecit donatus quod habet pars ille prior scriptae in sen-
tentiis istae posterior scriptae omnibus est enim robustae et ualidae inchoatae litterae

igitur pars istae quae uerberior est quae habet tractatam quae uerba exponenda est
et litterae inchoatae est illa uero pars prior nihil habet difficultatis istae quae
de litteris de syllabis de accentibus habet modicam difficultatem reliqua plene
sunt. Constat apud omnes uerba mentem nymphocilla euandrimetem quae si con-

nicostratae dicebatur locinae litterae inuenisse ipsa primum transtulit in
taliae. Latine litterae et hoc habemus in libris inchoatae. Euanda inquit uerba
nobilis uerba ratione litterae omnino uerba sunt ista dicitur si nouerint uerba
homines tunc primum apperuerunt litteras.

QUARE DICTA EST LITTERA
LITTERA dicitur hae ratione quae si legitur quod legitur per se habent
Nā utique ad tendentes litterae implentur loca. Ergo uel ideo quod dicitur

littere que si legitere quod legentibus interpretentur uel ideo quod legendo ite
 sentantur. Nec uisunt uiginti littere. Tamen uarias conexiones faciunt & uarias
 eloquutiones. Ergo ab hac ueritate dicuntur littere uel quod legentibus interpretentur
 uel quod in legendo interpretantur. Itaque littere apud maiores nostros non fuerunt
 XXIII sed sedecim. Postea additae sunt alie quibus tractatur ut est ut docent
 olim sedecim fuisse. Postea ex superfluo additae alie littere & fecerunt uiginti
 littere habet hoc in libris adiectum apud ueterem Sicut littere uiginti
 & quae de quibus tractatur ut sum. Sed hec diuiduntur principaliter in duas
 partes in uocales & in consonantes. In uocales diuiduntur in duas
 partes in semiuocales & in uocales. Ergo diuisae sunt in duas partes uocales & in
 consonantes. In uocales sunt uocales & in consonantes sunt. In consonantes sunt
 duplicem modum scilicet autem semiuocales sunt autem. Si enim semiuocales
 uocales sunt si enim uocales uocantur. Videmus ergo
 quae sunt uocales quae consonantes quae semiuocales quae uocales. Sed prius de
 finenda est. In littere quid est hoc ipsum quod dicitur littere. Uox dicitur
 quidquid sonuerit siue strepitus siue ruinae. Si uox fluuii uocatur. Si uox uox
 traxit siue mugitus bouum. Omnis sonus uox dicitur uel tamen haec dicitur
 uox patris articulatæ & confusæ, articulatæ est uox quae potest scribi ut ecce
 hoc ipsum quod dixi potest scribi annon uox haec & tamen potest scribi. Ideo ar
 ticulatæ dicitur quod potest articulo scribi & tamen dicitur membra
 maiore articulo dicitur minora membra & in omni corpore nihil breuius
 dicitur. Idcirco ergo articulatæ uox dicitur quod potest articulo comprehendere
 dicitur autem tenemus ad eorum. Ideo ergo dicitur uox articulatæ quod potest
 articulo scribi. Confusæ illa dicitur uox quae non potest articulo comprehendere
 ut puta mugitus bouum dicitur sonatur. Ergo littere ad quae uocem ad omne
 non ad confusæ pertinent sed ad articulatam. Supra dicitur quid est pars minima
 uox articulatæ. Nec uox est quidquid loquimur ut puta si dicitur orator uenit
 & docuit potest tamen & solui orator uenit & docuit ecce soluitur oratio
 in uerbo solue & in syllaba ut est OETRA poterunt ipse solui in litte
 ras nam quid alterius poterit littere ipse resoluere neque quae poterit
 Ergo prope haec quae dixi omnia uide definitionem donata. Littera est
 pars minima uox articulatæ. Ergo propter haec quae dixi omnia
 uide definitionem donata. Littera est pars minima uox articulatæ.
 Ergo dicitur littera est pars minima uox quae quod ultra ipse nunquam

soluitur hoc autem dicendo uocem est hanc ostendit eam alteram confusam esse
posse articulo comprehendit & diuidit illam primam diuisionem **DE DIUISIONE LIT-
TERARUM** LITTERARUM ALIJSUNT UOCALIS ALIJS CONSONANTER UO-
CALIS LITTERE SUNT QUINQUE AEIOU. Iste quinque uocales sunt relique iam
consonantes sunt. Sed ipse ille consonanter ite inducit postea diuiduntur in se-
miuocales & inmutas. Semiuocales sunt septem FLORRSX Mutas sunt
nouem BCD CH KPQT. Nunc uideamus de illis uocabulis singulis uocales dic-
tae sunt hac ratione quod per se uocem impleant quid est per se esse non aliter
exprimant sonum suum nisi iungat sibi uocalium sonus. Uerbi gratia. C quod
dico non dicit sonum suum nec tunc ede exprimit nisi iuncta habuerit uo-
calem. E similiter EF non dicit dicitur frido quod dicitur dimidi sonus nisi prece-
dit ille uocalis sonus. Ergo uideri quod ipse non explicat sonum nisi iuncta
uoca ^{ly} Ipse uocalis nullius littere auxilio eget sed per se implet uocem
ut dicitur AEIOU. omnes per se exprimentur & implet uocem ergo ideo dic-
tesunt uocales quia uocem prefaciunt & clidit uocem prestant. Nam non
solu ipsi expriment uocem sed & iuncta consonantibus addunt uocem est dicitur
quia sole positae syllabae faciunt ^{nulle alie littere syllaba faciunt} ut puta F pone tolle inde uocalem precedentem est
nihil sonat & dicitur istae sequuntur quae habent. A pone & uocem per plenae est & ipse
exprimit sonum ut est a uirgo infelix O pone & per se plenae est Oterque quae
est becca I pone & per plenae efficit uocem Iste quae ita uocem. Ergo ipse uo-
calis sole syllabae per se syllabae faciunt. Consonanter uero relique ille ean-
de dicitur consonanter quod non sonent id est quod sole positae non habent
plenu sonum sed uocalibus iuncta proferuntur ut dicitur B tolle esse mu-
tum est & non habet plenu sonum & bene dicitur consonanter quod dicitur sonus
Semiuocales dicitur quae si detrahitur eis uocalem habent uel tenuem sonum uel
sibilum quod dicitur ut dicitur EF tolle inde uocalem E sonat quidam sibilus & qui-
dam sonus. Ideo dicitur semiuocales quae se mir habent de uocem id est uel me-
dicum postea uocem alia uocem semiuocales dicitur dicitur dicitur quae semis
habent de potestate uocalium uocales enim per se sonent & per se sylla-
bae faciunt ergo quoniam postea habent ideo dicitur semiuocales quod semis
habent de potestate uocalium. Dicitur autem ut incipit uocalis si desinit
in uocalem sonum. Sic dicitur dicitur non sonant icem semiuocales ut est
EFEL ean en er es ix. Ergo semiuocales ita habent inchoare
uocali sono si desinit in naturalem sonum, ut est econtra eio inchoant

anaturalisono & desinunt inuocalemsonum utest Bece Decehakape quate
 Quae ergo litterae preponendae est insemi uocalibus uel postponendae inmutar
 tantu modo sola utputat fe & sonat le & l sonat. me & m sonat ne & n sonat
 re & r sonat se & s sonat xi & x sonat Ergo insemi uocalibus epponenda
 est inmutar BCD similiter e parponendae est Sed sunt aliquae litterae quae
 que ab eis choent neque in his desinunt h litterae calumniat peccantur
 utest x idcirco non litterae dicitur sed duplex litterae fe & q neque ab eis in
 choent neque in his desinunt h & istae similiter in columbicis uent Idcirco dicitur
 iste litterae superflue esse qm neque ab eis inchoat quomodo ille neque in his desinunt

Vider ergo secundum rationem naturalem non potest dici e hae litterae quod
 neque ita sunt quemadmodum semiuocales neque ita sunt utmutae qui a neq;
 ab e uocali inchoant neq; in e uocalem desinunt Et idcirco quia non ita sunt que
 ammodum ille ideo in calumniis ueniunt Ergo ideo dicitur sunt semiuocales quia si dicitur
 hae eis uocalem habent uel mediam partem uocis aut certe quos semis habent de potest
 te uocalem; Mutae autem ideo dicitur sunt quia si dicitur illi suocalem non sonat peni
 tus uocales tamen ut diximus quinque sunt a e i ou. Iste quinque quando sole profe
 rantur longae sunt semp. Verbi gratia a sola longae est e sola longae. Præterea de istis
 quinque litteris tres sunt quae siue longae sunt siue breues uno modo proferuntur a i u si
 militer unum sonum habent siue breues sunt siue longae. Quero & e non ita dicitur sonant
 longae aliter breues. O longae est ut dicitur romae Obreue est ut dicitur rosae & dicitur obut
 Idem dicitur orator O longae est similiter e ad longae aliter breues sonant Longae est dicitur
 eurtat Breue est dicitur equus Uider quia non simpliciter sonant Ergo quomodo expri
 meri desunt istae litterae dicitur ita reperiuntur quotiens cumque uolumus. E longae proferri
 uicinas ad litteram si pro sonus si debet sonare quomodo sonat litterae quem
 uerbi gratia dicitur eurtat debet sonare si pro sonat sicut gustat uicinas ad litteram quando
 uerbi gratia breue uicinas ad diphthongon utputat dicitur emulur ecce longae est & breue si hae
 breue dicitur equus Ergo quando breue est uicinas ad diphthongon quando longae est uicinas
 ad litteram similiter O & istae proqueclitate prolectantur habent sonum ut longae
 si breues Si longae est debet sonare pro in propeclatam sonare ut dicitur orator
 quasi in propeclatam sonat Si breue est debet primis labris sonare quae si exprimitur
 labris utputat dicitur obite. Haber istam regulam exprime interuentano quando uir
 exprime quae breue est primis labris sonat quando autem exprimit longam
 in propeclatam Sunt autem uocales quinque sed non omnes uocales sunt semper
 Nam a e i o semp uocales sunt I uero & u uarietas habent potestatem uocales sunt

Similit̄ & sic pat̄. Jaur. ecce tenuit̄ nonca Sidic̄ utaur pinguius sonca
 Ergo quomodo dixi sonent̄ mediis idest quod dicit̄ alit̄ sonent̄ alit̄ iuncte Jaur co
 dicuntur mediis qm̄ medium habent sonum ex necaurali nec proprium Sunt & sic
 que dicuntur idiome t̄e que est̄ non habent red. usu profertur putat̄ sidic̄
 uent̄ quidē uir uir quendo dicit̄ ille littere non sonent̄ nec necauralem habent
 sonum Nam si sonent̄ ip̄ littere uir dicit̄ sonur & uir uir sonur habent mediū
 quem d̄ sonum Non illū sonum quem habuerunt ista communicerunt in uir quē
 que litterem. **QUANDO NIHIL EST U LITTERA.**

Jam uideamus quando accedit V littere ut omnino nihil sit uider
 que subalitate nihil sit Sidic̄ qm̄ q & v & o habet̄ t̄e u quider̄ tu uocalis
 non potest Nam tunc t̄ u uocalis est si uocalis fuerit modo aliter uocali iuncta
 est ergo ideo non potest ēē uocalis quia ab & postreuo calem ne forte consonant
 sit nec consonant est quare quia non est prior Ergo ut non sit uocalis illa per
 facit̄ quā iuncta est aliter uocali ut non sit consonant̄ ille per facit̄ quia non est
 prior facit̄ ut nec uocalis sit nec consonant̄ Ergo nihil est si nihil sit quid h̄c
 beb̄t̄, nihil, quare ergo ibi scribitur / prope illa causam quia per q̄ littere
 precedentar & enim ip̄ litterem precedentē dicit̄ & uide quē commodū
 son & si uenier qm̄ necauralem sonum habet̄ V littere de q̄ precedentar

Ergo inde inuenitur V littere nec uocalis ēē nec consonant̄ Sed pars ēē littere
 precedentar ergo pars est q̄ littere precedentar **QUANDO U LITTERA DI
 GAMMOSEST** Est uicem digammur ista u littere quid est digamma mor gre
 ci habent uerit̄ Lingua est una lingue que dicitur ealyca apud istos ealycor
 est una littere que appellatur digammor que si duo grammae superpositae
 h̄c littere digammor hoc prestat ut pingue sonum facit̄ in quibusdam sermo
 nibus pene & apud lecanor h̄c sonur est Ecce omnes dicunt̄ elence illi dicit̄
 uelence addunt̄ pinguem istū sonum Ergo est littere apud grecos que dicitur
 digammor h̄c addit̄ pinguem sonum facit̄ intentum ut multae lecanor per di
 gammor sint greca putat̄ dicebant̄ de netus addimur digammor & facimur
 uen̄tur ut sic quae sociat̄ la ang lingua & e d̄ lyce ut digamma addit̄
 lectanor facit̄ sermanor; Ergo V littere romaneae fungit̄ officio illi uir digam
 mi idest uocalis est apud nos u littere que dicit̄ est apud grecos illa digamma
 pinguem enim sonum facit̄ Sic & uicem V littere iunctae pingue uerbum facit̄
 Si uocalis uir sonur est Si iungatur aliter uocali digammor fiet̄ eam ut est
 illud uocalis non uocalis sed dicat̄ uen̄tur idem sonus est ergo V littere apud nos



fungit officio digammis **REPREHENDITUR DONATUS**

Suauitate fuerit alterius eodi est hinc aliquid in quo possit utaperere donatam
Non imperitiae sed exemplo attemisic **SERUUS** uulgas uerit pin
guitur rance Sed dicitur uulgar non uere digamma est sed exemplum
non est aptum quoniam digamma dicitur reddi necesse est sonum
Putae quocundo dico uelidur tolle inde u fecit alidur quocundo dico uenitur
Tolle inde u rempente enear necesse est sonur uideamus ut possit istos exem
ple ita constare uulgar tolle u nūquid fecit uulgar uulnar nūquid fecit ubi
Ergo in ueracem dicit exemplum tam uere non procul debuerit enim
tellest exemplum proferre ubi possit u uocadi & de arbi ut possit in ueracem
que possit **QUANDO LITTERA DUPLEX EST** **S**upē illud unum litte
rae geminari quod proprium littere littere geminari potest in quod
domo dicit uocales est constituta in uocales teorecaomni putae aia hinc ha
bea a eunde habet In duces uocales inuenit J. aio in de habet a eunde
habet o sed de putae huiusmodi & simili equo aent cum quem ducet uocales
inuenit J. producebatur consonantibus habetur & hoc contingit littere
tena modo unū que contingit Ergo haec speciales huius littere uinter
duces uocales constituta sit producebatur consonantibus & fecit longā su
perioyem idcirco ista troica tabule que et troica gazaperitidas
TRO NATURALITER BREUIS EST SED PROLONGATA ponitur quae eam
inter o & e inuenitur littere & fecit superioyem longam diximus que
uinter commūner es J. & u littere ducet aliter u littere emūne aliam J. lit
tere illud sequitur **QUANDO TRO CALES OMNES ET PRODUCI ET COR**
RIPPI POSSINT **O**mne uocales pro duci & corripipi possunt id est omne uo
cates dichronone apud grecos & habent uocales sed de ista repce
duces semper breues sunt E & O duces longas H & u ueridichronor id est mo
do longas modo corripier AIS quae ducunt ille grecidichrone u ducunt
apud nos omnes uocales a e i o u & producipomunt & corripipi non ubique
& corripipi possunt & pro duci sed de ista locis **DE A UO CALI** **N**ecesse inue
nit uerbum a bilongē sit inuenit aliud uerbum ubi breuitate Non uno uerbo
& producipomunt & corripipi sed de ista locis ut ecce medec aliud est quocundo
medec po medec aliud quocundo dico medec miserice Simedec pomcesur
longest ut est caurecmedec decem misimimedec miserice breuitate ecce ui
der quo modo pro quocundo sit significationis caatpro ducuntur uacor

ripiuntur Non ergo debet. Aliter enim in omnibus uerbis producta corripitur
 Sed inuenitur ad quae quenaatur. et si producta ad quae quenaatur. et si corripitur
 Te amor breuius est acer longius est. De non dicere eum ad longius est. Equi
 si dicere breuius est. De si dicere ad uerba longius est. I. itur in certis quoniam sil
 uem ibi si dicere breuius est. Deo orator si dicere obit illa longius est. Iste breuius est
 Deu unus si dicere longius est. ac est unus abest medio in fluctu quem uidi in ipsi
 ubi si dicere breuius est. Ergo uicinis ista loca inueniuntur si producta et cor
 ripitur. Auri tantum modo iudicet non edicere.

DE SYLLABIS PRIME PARTIS ORATIONIS POSITIS

Placet est ars de ultimis syllabis quales sint ultimae syllabae ut si longae sint
 cen breues. praestat ars. pene ultimae. Si enim quales sint hec non sit semp
 titate inueniunt tractat. Deprimi uero nullae est ars. Idcirco debemus
 ad exempla confugere quod tunc nos interrogat aliquis. Putat si dicere mihi
 unus qualis est. Dico tamen scio ut si breuis sit. conpducta in fine ad exempla
 contulero. UNUS ERIT MEDIO IN FLUCTU QUEM UIDI IN IPSI.

Ergo debeo primam syllabam exemplo colligere quod loco positae sit longa quo
 loco breuis. et sic respondere. Ergo ubi uoluerit hoc necesse habeo ad ex
 emplum confugere. Sed habemus compendium huius rei cogamur
 singula uerba exemplis querere et huiusmodi inuenire et sequere natu
 ram rei. Putat amor. unde natum est ab amore. Ecce quod est breuis
 SEUIS AMOR DOCUIT NATUM SANCTINE MATREM CONOIA
 CULARE MANUS. Ecce inueniuntur quo breuis est. Item quidquid inde
 necesse semper breue est. Si uero nomen inde faceret ut amor. siue uerbum.
 ut amor siue participium ut amans. ubique breuis. Tam si uerbum
 faceret breuis est. Quidquid illud faceret seruaturam illius. Ergo quae si
 haec inueniuntur compendia. contra istam difficultatem nec cogamur omnia
 uerba inquirere. Notemus illic uerba quae sunt primigenia. Quae sunt pri
 ma uerba et inde dicere cetera scimus quae de ipsis nascuntur.
 quae haec sunt. Seruaturam enim naturam suam. Iste quae sunt primigenia
 regunt illic. Ceterum quomodo possumus ad singula uerba dicere ex
 emplum querere. Sed teneamus prout. Uoc uerbum. uoc corripitur
 uocetis participium. nihilominus corripitur. et omnia quae cu
 q: sunt. sequuntur originem suam ab initio exceptis praeuis.
 Sunt enim aliqua contraria quae debet colligere aduestere. Ut si dicere.
 lumen. lux lucis. lux qualis. longa. sine dubio naturaliter.

At uero lucerna. & ce factum est nomen inde & breuis est, L. u. ut est uigiles
q: lucernas. ubiq: breuem legimus lucerna. Item homo breuis est ubiq:
Fac inde diuocetiuum humanus. & ce longa est. Paucis sunt quae mutant
naturalem in suam. Praeterea sciendum quod aspirare non debemus
nisi quando sequitur uocalis ut puta homo. Ideo oppono. h. quia sequit
o. uocalis herculis. hic. huius. Ideo opponuntur istae aspirationes quia seq
tur uocellis. Necessesse est ergo ubi cum q: uocellis fuerit ubique aspirare
sed occurrit hoc. Neminum uocalis est necesse habemus semper aspirare.
sed ubi cum que habemus aspirare. necesse est ut uocalis sequatur.
Necesse est amicus. a. uocalis: sed non cedit aspirationem, Orator non
cedit aspirationem. Ergo non ubi cum que uocalis: aspirandum est.
Sed ubi cum que est aspirandum. Rectio est ut uocalis sequatur, Hoc est qd
dixi de uocellis. Sequuntur consonantes quae diuiduntur in duces
pater. In semiuocellis & immutatis. Semiuocelles sunt ut diximus superius
FLORIS X. Iste omnes debent inchoare. ab. e. littera & desinere in na
turalem sonum & cepta. x. Iste enim non ce b. e. Inchoat sed ab. i.
haec autem. x. littera p duabus fungitur consonantibus penitus ubi cum que
fuerit si est ac si dicitur ibi in consonantes. Multi dicunt istam litteram
multa negant. Legisti apud maiores nostros p nmas undecim litteras fuis
se. recentimodo. ut dicitur in libro aenologiae p p nmo, Uero doct
in eadum libris quos edidit scilicet scilicet sed de m fuisse, postea tamen cre
uit se & fecit esse uigintatres illi a quem memoratur qui unam quaque
litteram fecit. Ergo de ista x. littera quando non erat quem
modum scribebant. Maiores dicunt multi p c & s. Multi p s
& s. In nominatiuo puta scribebant. p x. p i c. & s. Unde hoc
suspiciamus quia p c & s scribebatur propter genitiuum quoniam facit p i c s
Ite & aliter scribebant. Rec. & s. & hoc loco. s. propter genitiuum
& ideo putauerunt hanc litteram constare aut p. c. & s. ut scri
berent aut p s. & s. propter genitiuum sed hoc stultum est,
Inueniuntur enim nomina ubi nec c. sit. nec s. Ut puta senex
quid debet facere in genitiuo. Senex senex non potest facere
sed senis facit, It aliter nix niuis facit non facit meis n
facit nix sed facit niuis. Unde apparere quia frustra proba
uerunt sic debere scribi. Item hoc scire debet quia ubi est x.
p duabus consonantibus habetur s littera hanc habet potestatem

ut ubi opus fuerit & eludatur de metro ut est ponte sper sibi quisq
 ponte dactylus est. sed sequitur .s. & p. faciunt longa superiorem & incipit
 esse. amphimacrus. p dactylo. Ergo quid sequitur ut ptiatur. s. littera
 Ergo cels est quales sunt liquide. necm & liquide & eluduntur. Dem & ro
 dupl ractione hoc ipsum dicunt una leuis est ratio ccha ualentissima mul
 tidicunt illud mut illud. Nam clud est esse in m & rone & computat. aluith
 icidem & ro. Lumin. fidicas lumina p h m e. lumina dactylus est h c e l s e qua
 tur. s. & p. & p. sit fecere superioram longam t e m e n n i b i c o n p u t a t u r. s. n a
 cum dico lumina p h m a & c e i b i e s t. s. & t e m n o n c o n p u t a t u r. & c o n t r a n o
 millom & r o u b i e s t. s. n o n p o t e s t e c c i b i p e r m i t t e r e & s i c p f e r r i s e d n e c e s. s e
 h e b e s i l l e m & c l u d e r e. n o n p o s s u m d i c e r e p o n t e s p e r s i b i q u i s q u e s e d d i c e r e
 h e b e o p o n t e s i b i q u i s q u e u i d e r q u o d i f f e r a s e. & i l l e q u i d e m e s t s e d n o n c o n
 p u t e t u r. I t e m e c c i t n o n s o l u m n o n c o n p u t e t u r s e d n e s t q u i d e m. n a m & c l u
 d i t u r i n d e h o c q u i d e m l e u e e s t. a l i u d e s t u e r u s q u o d i f f e r u n t u r c e s e.
 L i q u i d e e n i m i l l e c n u m q u a m l y q u e s c i t n i s i s i t p o s t p o s i t e s. E c c e l y q u i d a m
 n i s i u e n e n s p o s t m u t e m a u t p o s t. f. s e m i u o c c e l e m n o n l y q u e s c i t.
 s e d p m a n d q u o n o n p o t e s t l y q u e s c e r e n i s i h e c b u e n t c u t m u t e m c u t
 s e m i u o c c e l e m. c o n t e c e d e n t e m. f. e c o n t r a n o. s. n o n p o t e s t l y q u e s c e r e n i s i i p s a
 a n t e c e d a t u t e s t p o n t e s p e r s i b i q u i s q u e u b i t o l l i t u r i p s e p h o r e s t. n a m t e m
 f i e n. I u u e n e s s u b i t o & i n f e c t a b u s p e r u s. I n c i p i s. s. I n d e & c l u d e r e
 H o c e r g o i n t e r e s t i n t e r l y q u i d a s & i s t e m l i t t e r a m q u a d i l l e l y q u i d e. t u n c &
 c l u d u n t u r c u m p o s t p o s i t e f u e r i n t. i s t e c. s. t u n c & c l u d i t u r q u e n d o c e n
 t e p o s i t a f u e n t. S u n t e c c i t l y q u i d e q u a t t u o r. s e d n o m i s l y q u i d e s u n t c e p u d
 g r e c o s q u i d e m o m i s l y q u e s c u n t a p u d l e c t a n o s u e r o n o n l y q u e s c u n t n i s i i n g r e
 c u s n o m i n i b u s. E r g o l y q u e s c u n t n o n s e m p e r s e d q u o t i e n s c u m q u e p o s t p o s i t e
 f u e n t & h o c d e b e s s i c i n t e l l e g e r e q u o m o d o & i l l u d q u o d d i x i m u s d e a s p i r a
 t i o n e. q u o n o q u o t i e n s c u m q u e p o s t p o s i t e f u e n t l y q u e s c u n t s e d q u o t i e n s
 c u m q u e l y q u e s c u n t. t o t i e n s p o s t p o n u n t u r. I d e s t n o q u o t i e n s c u m q u e p o s t
 p o s i t e s u n t & i c e m s t e c t a m l y q u e s c u n t. N e c e s s e e s t u t p o s t p o s i t e s u n t.
 S e q u i t u r & i c e m. f. i s t e c. f. s o l e c p r e p o n i t u r l y q u i d i s n u l l e c e l y c c d e c o n s o
 n e n t i b u s. n a m p p o n i t u r l y q u i d i s d u e b u s. l y l i t t e r a s i d i c e s f l a u i u s
 p r e p o n i t. & r. l i t t e r e s i d i c e s. f r a t e r. e s t y b e l l u s d e s y l l a b i s l e g i t o
 i l l u m n o n d e s y l l a b i s d i c i t e c c e s t e m g r a m m a t i c e m p e r t a n e n t a b u s s e d d i c i t
 t i b i. r. l y t t e r a q u o d s y l l a b a s f a c i a t & c o n p u t a t p u t a i l l e c & i l l e c l y t t e r a
 f e c e r e q u e t t u o r d e i m s y l l a b e s & i l l e c & i l l e c t o t f e c e r e n e u l t e n u s i n u e n e s.

Est cūlibet ceptonis. Iste ergo sunt semiuocales requiruntur mutz mutz sunt
nouem B. C. D. E. H. K. P. Q. R. & his duabus superfluis uidentur. K. & Q. quōpili
potest pom. Nihil enim inter est ut p. k. scribas cep. q. an p. c. est tamen
cūque differentia. apud maiores nostros longe alia regule sunt. mceyres nost
quotiens cum que a. sequebatur. p. k. scribebant. k. cepit. kappa. kecrus.
keccemus totum. p. k. scribebant. quō. a. sequebatur. Modonon scrib
tur nisi duo cōmodo nomina. KARTIACO. & kalendar. & dicit ille quod
fecit sum est kecpit modo equum. p. c. scribitur. Antiqui. p. k. scribebant sua
uissimam pendit. Iuba de hac. ye. Dicit epum mihi uidetur illius peccati
Scripsisse ceput. p. k. & ideo sic fuisse positum. ut quando sententiam audi
ebus accipiebant. p. k. scriberent. kecpit. Quasi condemnatio cepta
lit. quod hoc ipsum ceput. per. k. condemnatetur. Hanc dixit ille
rationem. Ergo modonon. p. c. scribimus. Item centiqui nostri quotiens
sequebatur. v. p. q. scribebant. modo est regula optima melior ab
antiqua. Numquā. p. q. scriberent nisi post. q. sequatur. v. & post
v. c. h. a. sequatur. uocclis. Sicutem non sequatur alia uocclis. p.
c. scribimus ut diceemus. cum. Item. p. q. scribamus. Quare. quō post
v. a. sequitur c. licet uocclis. sequitur. h. que quendo. que cequendo
a spiratio est quendo littera in syllabis dicimus. puta. quisquis onustu
muly. hic a spiratio est. terga fecit gamus hec tee. hec littera hec b. d. u
Sed quaesit ratio. hanc prationē syllabice intellegimus ubi sit a spiratio
ubi littera. y. uero & z. grece. sed & ce ma pud nos sic hec b. d. u. quem cō
modum apud grecos. id est. y. p. uocclis. z. p. duplici. Sed hoc inter est
inter z. & x. quod x. nostra simplex ē & p. duabus consonantibus habetur
z. non sed c. y. quando p. duplici hec b. d. u. Aliquando p. simplici. Inuenit
duplex. ut me z. entii ducis ex u. s. i. a. s. Inuenit simplex. ut necno ros
Zacynth. hos. uenya ponitur. hoc ergo inter est inter ille m. litteram. x
& z. unde fit ut decem & septem putentur. littere. Tolle enim unam du
plicem. tolle ille m. unā a spirationis notam. tolles & quees superfluas uocant
Tolle duces grece. & decem. & septem remanent. Unicuique littere tria cecid
dunt. Nomen figurapoteest. nomen est ut scias quonome uocat
a B C. hoc est nom. & genere neutro legimus litteras. Legistis incicero
ne utriusque cecclteram. R. litteram non dedines unde illud in que
tionem uenit. sigma. sigmata. sigmatis. habet. & figuram.
figura est que scribitur ut puta ita fit. sed inter in quomodo nos legimus

98
c. *est* quid est figura. Si uelut uerum scire inuenis eclud. potest as
ut scias quid ualent littere putat si uocellus. Si consonans. Si semi uo
cellus. Si mutus. Sic licet quamcumque potest eadem habeant. explicit
DE LITTERA. *In* de syllaba. Syllaba dicta est de grece congreca
απελλεται. *est* enim syllaba αερεσε significacione αΠΙΟΤΟ Υ
C. Υ. Α. Α. Α. Β. Α. Ν. Ι. Τ. Α. Γ. Ρ. Α. Μ. Μ. Α. Τ. Α. a potu syllabam uenta
grammata id est conceptu litterarum. Syllaba dicta est terrentia
nisi illud expressit diligenter. uinculum. Nam si signet iste congreca
di iectio. *iste* dicitur quid signi fiat uinculum congreca. id est nihil est. uel
ud syllaba nisi congreca uinculum litterarum. Ergo ideo sic dicta est
syllaba a potu syllabam uenta grammata. *Id* est conceptu litte
rarum. Proprie uocellus dicitur. syllaba quae multas hae b & litteras
ut puta. pra. *Iste* collat sunt & fecerunt unam syllabam.
Ergo proprie dicta syllaba quia congreca litterarum. tamen etiam
ab usu dicimus syllabas de singulis uocellibus fecerunt. ut est
amor. &c. a. littera est & tamen potest syllaba dici sed ab usu
non est enim conceptus litterarum. Illa enim proprie syllaba est quae
de multis ut diximus litteris fit. Ille ab usu quae de una uoca
ly constat. Omnes syllabae aut breues sunt uel longae uel commu
nes. Breues dicuntur quae semper breues sunt. Longae dicuntur
quae semper longae sunt. communes quae nunc breues nunc longae
sunt nam idcirco appellatae sunt communes uideamus modo bre
ues quod non omnis syllaba a uocali uocet habere
RERATIONE IN PEDIBUS. *In* principio ante quem dicem
definitionem ipsam uideat scire debet quod syllabam a uocellibus
uestere uol. et quae sit non ab initio eam debet computare sed
a uocellibus. puta. Post quando dicitur mihi quae qualis est syllaba
post non incipio computare. a. p. & ita cetera uocellibus & se
quentes consonantes. S. & T. Igitur ut diximus istam syllabam
ut puta post ut breuis sit an longa ut possim enim uocellibus non incipio
computare. a. p. sed ab. o. unde inueniuntur. duo consonantes post
ipsam & non computo. ille enim p. o. x. m. Namque in una quaque syllaba
littere consonantes quae praecedunt non ipsi syllabae sunt sed ante
nari. Quo omnis syllaba incipit habere rationem uocellibus
semper. *Id* est primum querere debet de ipsa uocellibus. ut in natura
lyter longae sit an breuis. Deinde considera res consonantibus sequen
tibus non de praecedentibus. praecedentes enim consonantes

non ipsi sunt sed eorum syllabe id est anteriori. De temporibus syllaba
 illud & licet scire debet quod syllaba brevis unum tempus habet
 longa duotempora habet plerique duo semis. plerique tria. sed cum a
 nobis non queruntur syllaba ergo queritur a uocalibus sequentibus con
 sonantibus que tractandis nobis sunt. Deinde illud scire debet ut dixi
 mus quod una quaeque syllaba breuis unum tempus habet. si longa
 duotempora habet. Cetera tempora quae accidunt superflua sunt pu
 ta didicas. & unum semis habet. G. uocalis breuis est unum habet tempo
 T. consonans est & omnis consonans dimidium habet tempus. Ecce T. unum
 semis habet tempus. Adhuc non est longa nec breuis. plus tamen habet
 a breui minus quidem habet a longa. At sic dicitur. S. & dicitur. Est fit
 longa. quae. e. breuis unum tempus habet. S. dimidium tempus habet
 T. dimidium tempus habet. Ecce duotempora sunt fuerunt duo
 tempora. longam illeem. Haec & licet rectio est ut centum uelleat
 syllaba naturaliter longa. Quae tamen uelleat positione longa qua
 re. Haec quemadmodum. ille uocellae naturaliter. longe duotempora
 tempore sic & licet syllaba. quae positione fit longa duotempora
 quomodo unum. habet a. uocellae & unum ad uabus consonantibus
 Idcirco fit ut non queratur ad positionem nisi duae consonantes. quia
 duae consonantes singulae dimidium & dimidium habent tempus & fa
 ciunt longam syllabam. Ob hanc causam dicimus duos esse tempora &
 naturaliter syllabe longe & positione longe. Illud & licet sequitur esse a. h.
 quae syllabae quae plura habent tempora quae modo postea ut est lex
 ecce. e. ipsum neccura liter longum est. Item duotempora & sequi
 tur illeem. x. quae duae consonantium frangitur loco.

De superfluis syllabis temporibus

Quae duae unum habent tempus & ceu uentur istae syllaba habere tria
 tempora. quae hoc dixi. quod istae syllabe quae tribus temporibus finiunt
 si habeant post se eadem longas aspersiones faciunt uersos non ferendos
 7
 Tempora enim crescentia ultra modum incipiunt grauari nostras aures
 & obruere. Siquid tunc uersum feci et. lex prima. est. quod cum
 que potest quae tuor sunt tempora. lex. e. quippe duotempora
 naturaliter enim longa est. sequitur. x. unum tempus habet quia
 duae consonantium officio fungitur. Sequitur. p. & r. ecce tri
 tum duae consonantium ead tempus & ita quae tuor tempora
 sunt & sicut que ce p. primus uersus est quotiens cumque ergo incidit

et cetera aliquid debemus uerba sequentia ceuo cecly bus incoare & decipere
 cecly quid de ille suma. Ut puta sicces. Lux. uia est. quod cu
 q: uale & leuius sonet, Ergo omnino hoc serua re debent qui uolunt
 lubycos uersus & currentes fecere. Idcirco omnia ille participia
 cu coniunguntur a spymas uersus faciunt. Omne participium
 longa habet syllabam. Docens. Scribens ut puta si quis
 talem fecerit uersum. Scribens q: patri. quem ces p nmy
 uersus est quare quia hoc ipsum. Enaturaliter longum est deinde
 sequuntur. N. & S. duz consonantes celiud crescit tempus. Jam se
 quitur & ille conuinctio. celiud crescit tempus. Sicutiq: quattuor tem
 pora sunt & ces p nmy fit uersus, Scribens q: Docens q: & lecte
 cecusa. ces pentatis hec & is hanc rationem in uua nomiuua. De bre
 uibus syllabis. Ergo omnis syllaba que naturaliter breuis est unu
 habet tempus que longa est si uenatura siue positione duo habet tempora.
 Cetera tempora & supflua sunt nihil prestent. Diximus quo syllabe sunt breues
 suplonge sunt communes, illideamus de breuibus. Omnis breuis syllaba quat
 tuor rebus continetur. Si de istis quattuor rebus unum aliquid defuerit non e
 breuis. n& cetera si taces. que ras. primum uideat naturaliter correpta
 uocalem. Deinde ut non desinat in duas consonantes. Deinde ut non desinat
 in unam duplicem. Deinde ut non desinat. In I quod e inter duces uocales
 Si de istis rebus nihil incidit breuis e syllaba, ut puta. n& omnes resistat
 quattuor in se non habet. Ergo breuis e syllaba. n& unde hoc pba spymu
 quo uocalem naturaliter breuem habet. Diximus enim nihil prius
 que pendum esse nisi uocalem quid si habeat. x. sequentem non habet.
 n& habet. I. Inter duces uocales. nam radice. n& numquid potest dice
 re. me. quando. ceuo cedes breues sunt naturaliter quendo longe
 auzibus colligimus. Ergo si quis tibi dicat. & qualis sit quando dico
 & breuis e & collige istos res quattuor breuis syllabe. quare breuis e quia
 e correpta habet. Deinde non sequuntur. Duz consonantes sed una. T.
 Deinde non sequitur. x. Deinde non sequitur. I. Inter duces uocales quia
 nihil contingit. De istis quattuor rebus breuis e. Ergo tace breuis conside
 re cendat. Si e correptam uocalem habeat & non habeat duces con
 sonantes aut sequat duplicem. x. aut sequatur. I. Inter duces uoca
 les, ille breuem quanta breuitatem colligit, de longis syllabis.
 Longa se contrano collige quomodo istis res quattuor si non continge
 rit breues re linquunt. Sic sicut contingit hinc longam syllabam faciunt

Ergo colligentes per si habuerit p dultem uocalem longa est si habuerit post se
duces consonantes longa est si habuerit .x. longa est si habuerit .i. inter
duces uocales longa est; Ergo uidetur quia quae a se colliguntur breues. e. con
tra no ea a se colliguntur longas quando tibi pferuntur syllabe has
quatuor quae si fuerint longae sunt namq. e. contra no considera
des sic esse longas. ut puta. OS. ORIS. a uocali in eo at & idcirco OS
non possumus dicere breuem esse quod uocelis naturaliter longa est.
Quid si breuis fuerit & sequatur duces consonantes ut puta post o. quide
breuis est sed sequitur .s. & .t. duces consonantes & longam fecerunt
quid si dicces. PIX. i. quidem breuis est sed sequitur .x. & longam fecerunt
quid si dicces. AIO. A. quidem breuis est sed sequitur .i. inter duces uocales
constituit & longam facit. Ergo scire debet quibus rebus si con
tingentibus breues fiunt his dem rebus contingentibus longae fiunt. e.
contra no nec unum aliquid potest inuenire. plene scire debet dipton
gas longas esse. sunt cum cepud latinis quatuor usitatae. nam una
id est quinta perit. ut a. e. aeneas. o. e. ut poema; au. ut cussu. e. ut
est eurus. Itae sunt usitatae una est quae in usum non est. Et ut si diccas.
estur quae situm est enim quem modum scribitur a. ut perentia
nus pere. & .i. debere scribi. ut est. Et ut in antiqua siluam.
Quo originem habet & euerbo eo. it. & quando transit in perfectum
tempus debet ipsam syllabam trahere ut habet. Et bene quidem
argumentum est. & tenet conuictum in hoc quod a se credere incipit
uersus uergili non fecerit. Superum q. ad lumen ixit uiras
Quod si per .i. scribat potest fecerit. sic cum diphthongos est nulla ratio
nec ornatur. & non fecit. Ergo istae sunt syllabe breues. Itae longe
ubi inueniuntur syllabam non habentem p dultem uocalem aut
duces consonantes non sequentes. aut .x. duplicem non
sequentem. aut .i. inter duas uocales si non habuerit aliquid
de istis rebus breuis est. Si aut habuerit aliquid de istis rebus longa
est. De coo mu nibus syllabis

Diximus syllabas esse aut longas esse aut breues aut communes.
breues quatuor modis intellegimus similiter & longas, breues
sunt si & cor septem uocalem habent & non desinant in duas
consonantes. aut in unam duplicem. x. aut in .i. inter duas
uocales constitutem longae. e. contra no fiunt. id est si
aut habent naturalem p dultem uocalem ut est. OS

aut habeant duces sequentes consonantes. Ut ARS. aut habeant unam duplicem. Ut PIX. aut habeant .i. inter duas uocceles. Ut AIO. Iste sunt longe syllebae & breues communes modis sunt isti quotiens & longa syllebae & breues. Ergo communes dicuntur modi qui & longi sunt & breues. Sunt autem communes modi octo. Uide. quomodo ordinati sunt quae in pnyng. siue enatur. siue ab illis qui ceptem se pferunt ut odo dicebant communes esse modos. Diximus enim longas syllebas quae quatuor modis fieri & breues syllebas quae quatuor modis fieri. Aequum ergo. fuerat uti communes syllebae octo modis fierent quia utraque communes modis sunt. octo sunt communes syllebae de istis litteris, de liquidis. Liquidus sunt .i. & r. frequenter. & m. nonnumquam liquescit fiunt de. h. quae cum spirationis nota est fiunt de. s. quae dem & ro & cluditur fiunt plex q. de ecc sylleba quae partem terminat orationis ut musa. sec. pcestem terminat orationis ut puta. ORATOR. TOR. pcestem terminat orationis duplicem habet & potest ceptem & p breui ponitur & p longa fiunt. de dypthongis si potest. has. uocceles sequatur ut puta. INSULAE. IOHIO Ergo si sequatur uocceles uoccelem. ille dypthongos breuis est. Nam lae. dypthongos est naturaliter longa sed quia sequitur IOHIO. uocceles fecit ille breuem fiunt de uo longe si uoce Item uocceles sequatur. ut. O. ego infelix. O. id est ego naturaliter breuis erat sequit ceptem. uocceles & fecit ille longam fiunt de. c. littera fiunt de. x. isti sunt octo modi. tantummodo ergo litterae quae faciunt communes syllebas isti sunt liquide. L. & r. h. quae plex quae ce spirationis est nota. S. quae dem & ro & cluditur ecc sylleba quae pcestem terminat orationis dypthongos quotiens eam sequitur uocceles & unam uoccelem si una uocceles sequitur. C. &. Z. uideamus quem commo dum fiunt p singulos modos. Pnyngus modus: quem diximus qui fit de liquidis sicem in litteris docuimus quia liquidum quam liquescunt nisi quando post positae sunt p euntibus mutis. aut. f. semi uocceles ut puta uideamus & exemplum ubi liquescunt ubi non liquescunt ecce habet. Tempora. FRATRES. tempora decetylus: fratres. f. & r. duae consonantes debebant ille longam fecere ut non esse decetylus sed emphimatus sed pnyngus est. f. & modo. R. hic lique fecit ceptem quae plex quae fecit ceptem

quicquid semiuocalis precedit ut puta si dicces . . & frater similiter dactylus .
quicquid quo habet antea semuta inque mutae precedens facit . R. liquecere
Vider ergo quomodo huiusmodi liquecunt & fiunt breues nisi precedentibus aut mutis
aut f. semiuocali . . Habes in uirgilio ubi liquecet . I. littera ubi non lique-
cat . & non liquecit in illo exemplo . uas to cyclo pis in antro to cy-
Trocheus est positione spondius habemus apud uirgilium teles . duos uersus
in uno longa est . cy . in altero breuis est cy . pluta uas to q: a b r u p e
cyclo pas rupe . est naturaliter trocheus . sed cy . debuit positione fieri
longa sequentibus . c . & l . duabus consonantibus sed & c modo . c . & l .
ambae consonantes sunt sed modo . l . littera pent id est liquecit & fit dactylus .
illouero exemplo non pent . uas to cyclo pis in antro quomodo
cy . spondius esse debet ut stat uersus memoratus in illo exemplo pent
uas to q: a b r u p e cyclo pas rupe cy . dactylus est & sequitur . clo .
debet esse cecere cemp h i m a i x sed precedente muta . c . modo . l . liquecet
tace est dicimus ergo . l . liquecet esse . uas to q: a b r u p e cyclo pas .
in hoc non liquecit . uas to cyclo pis in antro . Et multa sunt in uir-
gilio diuersae & emplacements similia scire uidebatur quia hoc ut liquecit aut non li-
quecit in uerbis est scilicet & in necessitate m d n s t e m si uolens
telemachus sum fecit uerbis gratia . patris acior mea castra facit
pa naturaliter breuis est . sed in illo fecit . longa . i . a . m . t . & r . duae con-
sonantes sequuntur & facit ille longa . E contra nos ite telemachus
sum . ad patris dactylus est quae ratione modo enim . r . liquecit
nam quomodo dactylum fecit & necesse habet dactylus duces breues
habere . R . liquefit habet precedente mutae . Ergo habet ubi lique-
fit . R . ubi non liquefit & cetera longa est & breuis ut p . e . e . & d . e . h . aliquan-
do littera est & longam facit syllabam aliquando nihil . l . littera est
& longam facit superiorem in illo exemplo . Terga fatigamus hasta
uis hascus . Breuis est naturaliter . sed in u . u . uocalis desinit
m . s . & excipit ab h . p . consonans est . & fit longa ut duae consonantes sim-
p . in illo alio exemplo nihil est quis . quis honas tuum quis
longa est positione sed possit esse . quis longa si modo . h . p . con-
sonantis loco haberetur sed dicimus . h . perire in sequenti syllaba
& erit dactylus non potest in bacchus ergo in hoc perit . quis quis
honas tuum in illo permittit . Terga fatigamus hasta
hoc peritur & licet . s . ut puta . unde spissa . coma unde
trocheus . sed fit positione spondius . s . enim & p . duae conso-

nante fecerunt longam hic non pene in alio exemplo pene. PONITE PES
 SIBI QVIS. q; PONITE dactylus est sequit' sper id est. s. & p. possent fecce
 re amphimast' & tam inde sedudimus. s. Ergo pene in hoc & e plo po
 nite spes. SIBI quis. que. Non pene in illo. unde sp'is sacoma
 hoc sequit' nol' crede re doncto inter sylleba que terminat p'c' stem
 orationis in unam desinens consonantem qualis uis talis: quid illud
 uoluit adde re si unam desina' consonantem ostendit ubi non
 desinit in unam consonantem sed in uocal' desinit aut desinit in du
 as consonantes & p' uoluntate habetur. quis nesciat omnem p' h'm
 p' sonam uerbi cor' p' p'ta esse absq; mono syllebis ut est. do. da. s.
 STOSTAS & si qua sunt similice & t'c'm inuenimus p' e' s' t' u' m' uer
 gilium ipsi syllebis INCIPIO SUPER HIS INCIPIO Dactylus est
 Ob' uis: nec naturaliter & t'c'm longa est ibi qua re quia incipio. o. q;
 p' a' s' t' e' m' t' e' r' m' i' n' a' t' orationis ipse & iam p' h'm uersus. ARMA UIRQ;
 CANO ARMA UIRQ; ANO. NO. b' u' e' u' i' s' : t' c' m' e' n' p' l' o' n' g' a' p' o' n' i' t' u' r' s' e' d' d' i' c' a' s'
 mihi p' s' i' t' i' o' n' e' s' i' t' l' o' n' g' a' . N O H N A m' l' i' q' u' i' d' a' n' o' m' i' u' b' a' t' n' i' s' i' m' u' n' a' p' a' s' t' e'
 orationis in d' i' c' e' n' o' m' i' u' u' a' t' . E' r' g' o' q' u' i' d' a' t' u' n' c' p' o' s' s' i' t' i' u' u' a' r' e' q' u' o' t' i' e' n' s'
 in ipsa p' c' e' s' t' e' o' r' a' t' i' o' n' i' s' f' i' e' n' t' n' o' m' i' u' u' e' t' i' n' a' l' i' a' . u' t' q' u' e' a' m' m' o' d' u' m'
 diximus illud superius exemplum. PATRIS AMOR PA. Ideo s' i' t' l' o' n' g' a'
 q' u' i' n' s' e' q' u' i' t' u' r' . T & R. & i' n' u' n' a' p' a' s' t' e' o' r' a' t' i' o' n' i' s' e' c' o' n' t' r' a' n' o' . A' R' M' A' U' I' R' Q'
 q; C' A' N' O' T' R' O' I' A' . I' n' a' l' i' o' u' e' r' b' o' e' . N O . i' n' a' l' i' o' n' o' m' i' n' e' T' R' O . h' o' c' e' p' u' d' l' e' c' t' i'
 nos seruatur apud grecos non seruatur Nullus uersus lectus
 potest fieri p' s' i' t' i' o' n' e' l' o' n' g' u' s' s' e' q' u' e' n' t' e' m' u' t' a' & l' i' q' u' i' d' a' i' n' a' l' i' a' p' a' s' t' e'
 orationis a' p' t' i' s' i' m' e' h' o' c' d' i' c' t' e' r' e' x' e' n' t' i' c' e' n' u' s' i' p' s' e' h' o' c' b' e' n' e' d' o' c' u' i' t' s' e' d' u' i'
 de quid tibi dixi sequente m' u' t' a' & l' i' q' u' i' d' a' p' e' d' i' c' e' s' m' i' h' i' . u' n' d' e' s' p' i' s' s' a'
 c' o' m' a' q' u' a' r' e' . d' . l' o' n' g' a' s' i' t' q' u' i' a' s' . l' i' t' t' e' r' a' s' e' q' u' i' t' n' e' c' m' u' t' a' e' s' t' n' e' c' l' i' q' u' i'
 d' e' c' t' i' d' e' o' s' i' t' l' o' n' g' a' . a' i' t' d' o' n' a' t' u' s' . s' y' l' l' a' b' a' q' u' e' p' a' s' t' e' m' i' n' a' t' o' r' a' t' i' o' n' i' s'
 si unam desinat consonantem . & si breuis s' i' t' p' l' o' n' g' a' h' a' b' e' t' u' r' u' t' p' u'
 t' a' N' A' N' T' I' B' I' T' Y' M' B' R' E' C' A' P' U' T' . s' e' c' u' n' d' i' t' u' r' n' e' c' m' a' b' i' t' y' m' b' r' e' c' a' p' u' t' c' a' p' u' t'
 breuis est. s' e' d' t' a' m' e' n' q' u' o' u' i' n' u' n' a' m' d' e' s' i' n' i' t' c' o' n' s' o' n' a' n' t' e' m' h' e' c' m' u' t' a' e'
 T' . t' a' m' q' u' o' p' a' s' t' e' m' i' n' a' t' o' r' a' t' i' o' n' i' s' p' l' o' n' g' a' e' . h' a' b' e' t' i' s' i' t' e' m' i' n' i' p' s' o'
 uer' g' i' l' i' o' . u' b' i' u' n' a' u' o' c' a' l' p' a' s' t' e' m' t' e' r' m' i' n' a' t' o' r' a' t' i' o' n' i' s' D' O' R' A' D' E' H' I' N' C'
 A' U' R' O' C' R' A' U' I' A' S' E' C' T' O' Q; e' l' e' p' h' a' n' t' o' . d' o' n' a' d' e' h' i' n' c' a' u' r' o' C' R' A' U' I' A' .
 Sed qui nescit genus neutru' in numero plurali corrumpi . ut ARMA
 UIRQ; C' A' N' O' A' R' M' A' C' I' A' . corrumpitur quia genens neutru' e'
 Ergo haber que p' a' s' t' e' m' t' e' r' m' i' n' a' t' o' r' a' t' i' o' n' i' s' . n' u' l' l' a' u' o' c' a' l' .

consequente tam longa habent item si diphthongon uocellis sequatur qualis uis
talis est ille diphthongos. h. e. & naturaliter longa sit tam potest p. breui ponit. ut
SXAONIDES. MUSAE. Spondius est & h. e. sequatur. A. A. O. uidet tamen non
solut illam in illo uero exemplo JNSULGIONIOJNONAGNO soluitur in sulg
amphimachus: sed quos sequitur IONIO. I. littera uocellis soluit ille em & incipi
mus dicere non esse amphimachus sed dactylum quo uocalis uocellem sequit
sed hoc ubi breuem naturaliter syllabam uocalis sequit. Nam hoc non e
ubi longa est syllaba & uocellis sequit uel ubi in medio consonans interce
dit Nam facte dem uersum in solcasionio non agno. Eccelas longa est
sic & l. g. Sed non licet ne putet hoc. e. soluerit nisi quando uocellis uocellem
sequitur uel quando lubnyce est ipse con. lio. JNSULGIONIOJNONAG
NO ecce IONIOJNONAGNO. lubnyca e conlissio & nulla consonans int uenit
que corrumpet ille em. I. ae. Item si uocellis uocellem sequatur quale
uis. talis est in uet. gilouet. o. mulier breuis est quando uocellis uocalem se
quitur ut est. SUBHILIO ALTO HILIO. Dactylus: quid quod. o. quidem
breuis est sed sequit illa. a. & fecerit debuit ille longa in illo exemplo longa est
ut est. et LONGV FORMOSE VALEUALE IN QUID IOLLA VALE LONGA EST qua
re quia uis sequitur uocellis. Item breuis est in illo exemplo. CLAMAS SENT
VLITVS. y. LA. y. LA. OMNES ONARET. LA id est y. LA. longa est sed sequit
uocellis id est. o. omne & fecerit breuem. LA. & illud aliud. TECORI DOMOA
L. G. H. DOMOA. PALMBECCHIUS: sed modo dactylicus quia. a. uocalis seq
t. ergo uidet quia si uocellis uocellem sequatur. & longa sit & breuis. item
.c. littera ediquando p. ducebus est & facit longam ut est illud. HOC ERAT
ALMA PARENS. hoc conlude. c. littera ut sit p. ducebus consonantibus
in illo exemplo breuis: ut e. SOLUS. HIC INFELIX SENSUS
non dicimus hic ut p. n. d. i. t. u. r. uel ut e. d. u. e. r. b. i. u. m. l. o. c. i. n. & conluditur
n. e. g. e. m. i. n. a. t. a. e. s. t. .c. littera. SOLUS HIC INFELIX SENSUS sed sic
lubnyce & leniter currit ergo. c. e. l. y. quando p. ducebus consonantibus
habetur & facit ille em longam hoc in p. n. o. m. i. n. i. b. u. s. fit. N. e. m. & p. s. i. m. p. l. i.
ci potest accipi. Item Z. p. ducebus consonantibus: quomodo. c.
& facit longam superiorem ut est MEZEPTIDUCIS & UBIA. ME.
breuis: sequitur. Z. & facit illam superiorem longam aut certe
simplex e & breuis relinquitur ut est MEMOROSA ZACYPETOS.
Tenete & istum modum quem non habetis lectum. x. quotiens
transit in nomina graece iam & p. s. i. m. p. l. i. c. h. a. b. e. t. u. r. u. t. e. s. t.
CONSTRUIT LITORAXANTHVS XANTHVS. sen b. a. p. s. u. n. o. m. e. n.

XANTHUS dactylus est XANTHUS & cetera sequitur .x. sed p simplicia habet item
 CONSTRUIT LITORA XERSES . ecce & hic simplex : nam faceret longam super
 orem sed nomina ista cetera sunt . Licet & nobis p simplicia .x. ponere & tamen illud
 tenere debet in communibus ; esse syllabis quatuor quatuor breues p duabus acci
 piuntur longis ut non equidem semp & nusquam hoc uoluerunt dicere isti qui institui
 erunt a tamen quatuor breues p duabus longis ponantur legimus tamen
 in antiquis quibus reuocatur , CERUIA LABANT ARIETAT IN PORTAS
 ABIETE IN TEXTO . Omnes tunc r quatuor r breues & p duabus longis ponuntur .
 Legimus tamen nullam rationem hoc potest fieri uicium quia scriptum est in ista institutio
 a tamen sed sic debent tunc demum nulla ratione hoc potest fieri nisi tamen sint
 ipsa uerba quae p lisionem facere possint positionem . Quod cum q fuerit
 uerbum quod sic p fertur debet uide esse ut ipse quatuor syllabas conlisset
 faceret tres . & ille tres positiones faciant longam super orem quomodo
 ut puta . TENUIA NECLANETENUIA . a . stringe illud . TENUIA & cetera in positi
 onem quomodo TENUIA longae est quia . e . uocellis desinit . in . n . & accipitur . e . b . v .
 loco consonantis posita & facit super orem longam . Item ARIETAT IN PORTAS
 ARIETAT stringe illud . ARIETAT . AR . longam facit positionem quia t .
 sequitur . e . incipit positione esse longa quia transit in consonantis potestatem
 ET CERUIA LABANT CERUIA . stringe illud . CERUIA . e . uocellis desinit in . n . illa . n .
 stringitur . & . v . transit in loco consonantis . & sic positione longa . Itae sunt syllabas
 quae possunt in quibus syllabas & uerba concipiunt & per hunc p confusionem .
 in tres syllabas rediguntur positiones super orem faciunt longam . Plene scire
 debemus quod una syllaba breuis unum habet tempus una longa duos habet tempora .
 EXPLICIT DE COMMUNIBUS SYLLABIS . INCIPIT DE PEDIBUS .

P de omnibus centum uiginti . & quatuor sunt sed istis pedibus tractandis
 primo debet querere quae redictis sunt pedes . haec ratio dicitur quia quem
 modum nos pedibus incedimus sic dicuntur per pedes computantur quasi
 & ipsi pedibus gradientur & per pedes ambulent , Ideo ergo dicitur sunt pedes quia
 ipsis utamur ipsis incedamus per metra in omni pede nihil aliud debet
 querere nisi haec . AR SIN ET THESIS : numerus syllabarum tempus
 resolutione figura metra . cerisis & thesis dicitur eleuctio & positio ut
 putat sicce . ECO ARSIS E . ECO THESIS E . cuius p ficiet arsis & thesis .
 paulo post uidebimus inthesis & thesis eleuctio & positio ut puta
 ROMAYTO . Prima syllaba cerisis habet . ONA . secundae syllaba
 thesis quid si quatuor syllabas fuerint . duae erunt inthesis & duae inthe
 sis quod si octo quatuor . habebit cerisis & quatuor thesis quid si tres

id est quod si impar numerus fuerit quotiens media syllaba accentum ha
beat & unum tempus & thesis duo quotiens prima syllaba ha
buerit accentum arsis habebit duo tempora & thesis unum puta, CAONIL
LUS quocundo dicimus & ecce media syllaba accentum habet & dicimus in
arsis unum tempus in thesi duo. ROMULUS uero quocundo dicimus
RO. prior syllaba habet & accentum. Dicimus duo esse in arsi unum in thesi
Ergo in istis ubi non sunt aequalis syllabae quocundo debeat arsis duo ha
bere tempora & unum thesi uel quando unum arsis & duo thesi & accen
tu colligit. Nam si media syllaba accentum habuerit ut in syllaba jungit
plura tempora ut arsis habeat unum & thesi duo si prior syllaba habue
rit accentum arsi jungit plura tempora. Numerus syllaba ut scias
unus quisque per quot habeat syllabas duces quattuor scilicet hoc est plus
non habet usque ad sex & syllaba tendunt pedes. Tempus ut scias unus
quisque per quot habeat tempora. Puta pyrius duo habet & tempo
ra. Diximus enim quod una syllaba naturaliter breuis unum tempus ha
bet. Syllaba uero uel naturaliter longa uel positione longa duo habet & tem
pora. Ergo pyrius quoniam comba & breues habet duo habet & tempora.
Dactylus quatuor habet & unam longam & duces breues quattuor habet & tem
pora & in modo pro resolutionis hoc debes cum incedere. Resolutio est
qualiter nobis pro duabus longis quattuor breues ponere aut pro una longa du
as breues ponere ut puta spondus est in troico metro. Pro spondio licet in
hi ponere pro celeumaticum. Haec enim resolutio est ut puta si spondus est
superiorem spondus syllabam solues & fecisti anapestum & tenis spondus pos
torem syllabam solues fecisti dactylum. Ergo solue priorem & fecisti
anapestum in eunte syllaba postorem solue postorem & fecisti
dactylum in eunte syllaba priore. Solue ambas & fecisti proceleu
ticum ut puta uideamus & exemplo ubi soluitur posterior. ANACURU
QUE CANO GARO AUI dactylus est pro spondio ubi soluitur prior. FLUUIO
RUM REXE RIDA NUS FLUUI. Due breues sunt pro una longa ubi sol
uuntur ambe. & faciunt quattuor breues. CENUA LABANT
CENUA LA quattuor breues sunt & accipiuntur pro duabus longis
Ergo haec est resolutio. Nobis licet pro una longa duces breues ponere &
aut pro duabus longis quattuor breues ponere; queritur an contra
non possit fieri ut duces breues pro una longa ponantur uerbi causa
Gliconium metrum non conficit nisi & spondio & dactylo, queritur
utrum de illo dactylo fiet spondus ut ille duces breues cogantur in unum

longam non potest hanc nobis de longis breues facere. debere uero; longam faciemq.
 Ille autem uersus qui habet p[er]fectum magnum. non potest habere spondium
 Non et hanc debere uero; longam facere. Benedixit illud Terentianus. nam si lydo
 finis magnitudo non uellet diuisionem. hodie uersuum in unum non possunt
 coherere. id est quae si lyda fuerint possunt finis que diuisa fuerint in se cogi
 non possunt. ista ergo per se longo. accidit figura graece. septem syllabas nonag
 nos canit sed figurat faciunt. Ergo ubi uenerunt quas. u. lyt bis posita
 Dicitur pyrriacum. ubi uenerunt. i. iacens & u. Antese. tychoeur est. ista ergo
 figura. & x. unicuique pedis accidit ut puta dactylo dactylicum.
 despondio spondiacum dactylo tychochaicum de iambo iambicum
 Ergo accipiuntur & iam metra quinque iam ipsi pedes nonnulli habentur rationem
 nominum quae ita dicuntur. Velociter quidem currit per qui appellatur
 tycheus graece dicitur rotunda quia uelociter currit tycheus dicitur
 spondius tractum sonat. Nam spondius dicitur tractus quidam id est
 sonus qui fundit circumcurrens secentum & ipse ergo ideo dicitur
 spondius quia tractum sonat. Amphimacerus sex nomen accepit
 quod in utraque parte longam habeat syllabam Amphibrachys
 quod in utraque parte breuem. Ergo & ipsi pedes habent rationem
 nominum suorum. Pedes uero diximus omnes sunt centum uiginti & quatuor.
 Ex his nomina habentur uiginti & octo pedes quos grammatici tractant
 & lex in musicis & orationibus inuenimus & pentec syllabos & sex syllabos
 quidem si recesserunt. Interim nobis quaedam tractandum necessarium
 isti uiginti & octo. De duobus syllabis quatuor sunt pedes de tribus syllab
 bis octo sunt. De quaternis syllabis sedecim. De quibus quatuor huius
 pyrriacis spondius & trocheus & iambus. Trisyllabi octo huius trochaeus
 molossus dactylus. Anapestus Amphimacer. Amphibrachys bac
 chius. & centabechus. Tetrasyllabi sedecim ista sunt p[er]fectum
 dactylus dactylus dactylus trocheus trocheus trocheus trocheus trocheus
 Anapestus anapestus quatuor peones & quatuor epitrita
 Isti sunt uiginti octo quos diximus de pentec syllabis & sex syllabis
 non sunt pedes sed appellentur synzigiis. Quo modo in se mis molos
 sus & semicombus est. Ergo computo item duos pedes uel de illis dupli
 cibus uel de duobus syllabis uel de tribus syllabis uel de quatuor syllabis pedes esse
 possunt & hoc est. Ergo usque ad quatuor syllabas pedes dicuntur
 & quinque item & sex synzigiis dicuntur sed scire debet quod de syllabis
 quatuor centum habemus de tribus octo de quatuor sedecim
 & de quatuor quidam uero intransmissi. v. r. si possum pedes dicere esse in hoc uerbo sed dicuntur synzigiis.

dequinque & triginta duo sunt des & sexaginta quattuor, Ergo de quinque
triginta duo sunt triginta duo synzygiae des & sexaginta quattuor sexaginta
triginta quattuor synzygiae, Est liber desynzygiis, sed nihil refert. facile hoc pos-
sumus scire ut puta pone quinque de quinque quatuor breues & prior & relique
longe & ceuna synzygiae, quando breues sunt prior & relique longe & ce-
cetera synzygia, quando tres breues sunt & cetera longe quando quattuor
longe & illa breues & cetera ipse non pueniunt nisi usque ad triginta duo species
syllabae & item uenit & cetera & cetera syllabae non pueniunt nisi usque ad sexaginta
quattuor species ut scire uult esse hoc naturaliter hinc plus potest inueniri
Eccedat syllabae hoc colligit d uerunt syllabae quiduis esse istae syllabae autan-
be breues sunt. & ceuna species, aut ambelonge & cetera species ceu prior bre-
uis & posterior longa & posterior breuis, Inueniuntur si potes quidquid dixeris
huc redigitur, Omnis numerus uenit & cetera intra quattuor species consistunt
& quomodo diximus de syllabae sic de his syllabae, sic de tetra syllabae, Ip-
sesunt synzygiae diximus de synzygiae thesin habere ed quatuor rationem, Tempora
in pedibus in pestem habent diuisionem. autem, equa dicitur diuisio aut dupla
aut sescupla & hoc est non potest inueniri ed quatuor diuisio, Istae enim tres sunt
tempora quae dicitur dactylicae quae dicitur duplicae dicitur icambi cae quae dicitur
sescupla dicitur & cetera peoniace. Videamus modo quae equa quae dupla
quae sescupla & quae dicitur diuisio, quatuor tempora habet & cetera quot
& thesis unum & unum tempus equa diuisio est duo & duo equa diuisio est
Tria & cetera quattuor & quattuor uerbi ceu centum & centum si possit fieri
quotiens tempora habet & cetera quod & thesis, equa dicitur diuisio ut puta
pyrricius duo habet & cetera unum habet & cetera unum thesis, spondius
duos habet & cetera longas syllabas quattuor sunt tempora duo habet & cetera
duo thesis quo illa longa duo habet & cetera tempora, In peceum cetera quattuor
sunt tempora duo cetera & duo thesis, In dispondi octo sunt tempora quat-
tuor habet & cetera quattuor thesis, In antispastochon cetera dicitur
dicembo sena sunt tempora duo habet & cetera thesis, Ergo haec sunt diuisio-
nes quae equa dicitur & habent hospedes, Nam ad unum habent & pyrriciu
spondium dactylum. Antipestum & celeum cetera. dispondium dicitur
bum dicitur antispastum & chon cetera u. plus non habent.
Isti pedes equam habent diuisionem, duplicae dicitur diuisio quotiens cetera
pedes alteram partem duplo uincit ut puta pedes cetera unum habet &
tempus thesis duo, Ideo dixi cetera pedes alteram partem duplo uincit
quia una pedes potest habere unum & cetera duo,

Tempus p[er] se potest habere duo secundum unum. Aut una duo altera
 quect[er]tuor aut p[er]ma quect[er]tuor secundum duo aut p[er]mat[er]na secunda
 s[ecundum] aut s[ecundum] d[omi]na p[er]ma s[ecundum]. Quotiens altera pars duplum vincit
 alteram p[er] se t[er]tia diuisio e[st] duplex & p[er]cept[us] hos pedes. Iambus duplex habet
 diuisione[m]. Vnum habet c[er]sis & duos t[er]sis. Ipe dicitur duo met[er]si unum in the
 si. Molossus. Tribrachys molossus s[ecundum] habet tempora. sed quect[er]tuor
 habebit c[er]sis duo thesis. Aut duo habebit arsis & quect[er]tuor thesis. Idcirco
 dug ille longe aut c[er]sis incedit p[er]cedit sunt c[er]sis thesin. Item tribrachys aut dug
 erunt in c[er]sis unum in thesi c[er]sis in una met[er]si dug in thesi. Quod dicitur aut
 una c[er]sis dug propter illos c[er]centus. N[on] diximus superius quomodo media
 syllaba c[er]centus fuerit thesis habet plura tempora. Ergo habes iambum
 habes t[er]pocheum habes molossus habes tribrachyn. Iam cum maior pen[us] iambum in mare
 Ipsi sunt c[er]centum pedes qui habent duplicem diuisionem seseuple est quotiens
 c[er]tera p[er] se alteram partem non duplo vincit. sed dimidiatate duplex est
 que vincit. Nec nisi duplex s[ecundum] diuisio quect[er]tuor & duo faciebat. si simplex
 esset unum & unum faciebat. Ergo simplex unum plus habet c[er]duplex unum
 minus habet. Hec e[st] diuisio que seseuple dicitur. Seseuplum enim dicitur
 dimidiu[m] ut e[st] in istis pedibus. Hec eius seseuple habet diuisionem
 Antabacchus. Amphimacrus & p[er]ones his exceptis remanent. Alii pedes
 qui non seruiant alicui diuisioni. Amphibrachys & p[er]tyta amphibra
 chys non potest seruari diuisionem que e[st] qui habet breuiem longam & bre
 uem istam longam quod habet c[er]dere c[er]diminutum. sic diminutum t[er]tia & unum
 erunt nulla diuisio e[st]. sic diminutum unum & t[er]tia e[st]. decem non habet diuisio
 nem. Item p[er]tyta s[ecundum] t[er]tia habent tempora numquid habent diuisionem
 si quect[er]tuor & t[er]tyta uolens non fecit diuisio s[ecundum] t[er]tia & quect[er]tuor similiter.
 Idcirco isti pedes p[er]iciunt[ur] a met[er]is. quare hoc dixi inuenio enim in non
 nullis met[er]is & c[er] amphibrachyo & p[er]tyta met[er]is non licet. Ista pedes
 met[er]is n[on] naturalia non faciunt. Incidere possunt in s[ecundum] loco aut
 tertio ut enim ista faciunt met[er]is n[on] licet. Nulli pedes faciunt
 met[er]is nisi qui seruiunt diuisionibus n[on] naturalibus hinc turberitur
 hinc dubitans qui bene uoluit met[er]is scribere. Illos debet pedes ponere
 qui s[ecundum] uerum diuisionibus ut puta s[ecundum] p[er]phicus constat & p[er]tyta s[ecundum]
 & t[er]tyta cheo h[oc] si quis fecerit stultum e[st] & uicenum. Nam p[er]ty
 tus numquam fecit met[er]is suum non licet non enim seruit diuisioni
 Si se debemus quod unus quisq[ue] uer[us] habet pedes legitimos habet
 nothos, legitimos p[er] se dicitur n[on] naturalis quisq[ue] notus qui admittit.

Ecce inueniū hōrdico unus pes ē legitimus spondius. sed qm̄ diuisus est
durus & p̄fractus soluta ē posterior syllaba & facit dactylum. & si sol
ua p̄nojem facit anapestum & trocheum in fine isthōthi sunt.
Om̄ praeter ea simplices usq; ad tres syllabas crescunt duplices usq; ad sex
& hoc iuxta rationē. Nam si simplices sunt usq; ad ternas. Geminata
istec ratio simplices debet duplices pedes facere & quemodum p̄bas
hoc simplices pedes usq; ad ternas syllabas crescere quō istec simplicem
pedem diximus qui solutus si trocheum soluas duo non facit. Ecce pu
taty brachyn si soluas numquid duo facit. Ergo quō solutus duo non
potest facere. Adde illi unam syllabam incipit esse p̄celeuati
cus. Ergo ideo simplices usq; ad ternas syllabas p̄cedunt & dupli
ces usq; ad sex. **DE ACCENTIBUS.** Cyprius sodias dicitur accentus
hac ratione proferunt. ad. accentum dicitur oden. Itaque uerba
de uerba & p̄ter serunt lectin ut dicerent p̄dices accentus sed lectin ha
bet alia nomina. Nam & accentum dicitur lectin & tonum dicitur &
tenorem dicitur nihil inter ē. siue accentum dicemus siue tonum.
siue tenorem eadem ratio ē. Nomina sunt centum modo similia
accentus qui nob̄ n̄cessarii sunt. Duo sunt centum modo apud lecti
nos acutus & circum flexus. acutus dicitur accentus quotiens cursi in
syllabam p̄ferimus ut si dicat. ARMA n̄ possum dicere AARMA
ARCUS non possum dicere. AARCUS. Acutus ergo dicitur quando
cursi in syllabam p̄ferimus. Circum flexus dicitur querendo tractum
syllabam p̄ferimus ut. MAIRA MIRA. non possumus dicere MIRA
non possumus dicere MIRA. Ergo circum flexum dicimus que
tractum p̄feritur. Acutum illum qui cursi est & licet grauis
sed iste p̄ne superfluus ē apud lectinas quia ratione quia ibi grauis
ubi n̄ accentus n̄ circum flexus est. Omnes sermone cessat
ut aut accentum habet aut circum flexum. nullus ē sermo qui sine
istis sit si non habet accentum circum flexum habet, si non habet circum
flexum. Acutum habet & grauis subient uel ille uel ille sibi sermo
nem uindicta in peliquis ubi non est n̄ accentus n̄ circum flexus in pe
liquis syllabis ipsius sermones ut putat. MALESANUS MALESANA
circum flexum habet. MALENUS. Istas tres syllabas grauem
habent accentum nam ideo dicitur. I grauis hac ratione
quod minus sonat quam ille legitimus. MALENUS Numquid
sic sonat omnes istas litteras quemammodum sonat. SASA.

Plus sonat ideo dicitur ille grauem habere accentum quod &
 pigrum & minus sonat Ergo scire debes quia nulli loco grauis poni
 potest quicquid adualiter in p[ar]te & nisi ubi non fuerit aut ceutus
 aut circum flexus in eadem p[ar]te orationis non sibi sp[eci]e & eadem
 uindicta p[ar]tem non habet p[ro]p[ri]um. sed hoc cepud Latinos t[er]men & quid
 sit ipse accentus t[er]ce definitum e[st]. Accentus est quicquid in ma uo cis id e[st]
 accentus: animae uerbo & accentus uocis unus cuiusq[ue] quem eodem
 corpus nostrum non potest esse sine anima sicut & ullus sermo sine accen-
 tu potest esse & quem eodem anima nostra in toto corpore ipsa plus
 potest si dicat mille syllaba plus sonat in toto uerbo quae accentum
 habet. Ergo illae syllaba quae accentum habet plus sonat & quasi
 ipse habet maiorem potestatem & quomodo inueniamus ipsum
 accentum & sic hoc traditum est. sunt plerumque qui naturaliter
 non habent ceutes ceutes ceutes ceutes hos accentos & inducitur
 h[ab]ere fingere ibi quae si uocem ceutes longe aliquid positum
 ut putat fingere ibi ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes
 Cum coepens ceutes ceutes. Naturalis ratio igitur ut unam syllabam
 plus p[ro]trahas ceutes ceutes illius uerbi quem uidens sonare ceutes
 ipse habet accentum ut puta si dicis. ORATOR. quae plus sonat
 RA. ipsa habet accentum. OPTIMUS. quae plus sonat. id est ille quae
 p[ro]p[ri]um numquid sic sonat. TI. & ONUS. quem eodem. op[er] ergo
 n[on] esse e[st] ut ille syllaba ceutes ceutes accentum quae plus sonent. a reliquis.
 quae do ceutes ceutes fingimus. Dixi duos esse accentos ceutes ceutes
 ceutes & circum flexum & necesse e[st] ut in uno quoq[ue] uerbo ceutes ceutes
 ceutes sit ceutes ceutes flexus. Grauis uero uel cum acuto & circum flexo.
 ponitur in reliquis syllabis ubi non fuerit uel ille uel ille ibi grauis erit
 Jam modo uideamus quomodo computentur accentus ceutes ceutes ceutes
 ceutes. INDOCTISSIMUS. quinq[ue] sunt non incipit computare ut p[ro]p[ri]a
 syllaba ceutes ceutes accentum id est. IN. inde doc. habet ceutes ceutes
 ceutes. inde si. inde onus. non potest ceutes ceutes ceutes sed ceutes.
 quae si finalis non habent penultima habet. si penultima
 non habent tertio ceutes ceutes ceutes & hoc est plus non ceutes
 ceutes ceutes. sed ceutes finalis est ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes
 ceutes ceutes ceutes ceutes. Ad quae ceutes ceutes ceutes uel
 ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes
 ceutes. sed ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes ceutes

Idcirco propter hanc causam uide quomodo bonam breuitatem inueni
locum. Tres diximus esse hanc esse accentus, Ergo tres regulæ
una erit: regulæ deultima una de penultima una de tertia fine sed
quid si de quatuor syllabis consistere nomen quid si de quinque quid
si de sex. quid si de septem quid si de octo item eadem ratio est. Quæ ratione
quod accentus non ascendit ultra tres syllabas quid opus est ut quæ res ali
ud in istis syllabis plurius. Aut in quæ est cum ead illis superio res accen
tus non ascendet. Ergo eadem est ratio in illis plurius quæ in tribus
syllabis ipse eadem in octo. Ergo sic computantur centus a fine ipse
ergo accentus tres habet locos ultimum penultimum antepenultimum
sed apud grecos ubique inuenitur accentus & in ultima & in penultima
& in antepenultima, Circumflexus apud grecos duos habet locos ulti
mum & penultimum tantum. ad tertium locum numquam ascendit
Tres sunt ergo loci accentus apud grecos ultimus penultimus & an
tepenultimus & duo loci circumflexus ultimus & penultimus, Vide
quænta breuitate colligitur hæc exactione apud latinos ultima syllaba
accentum non habet nonly ead. sepe est ista ultima syllaba
quæ nonly ead habere accentum. Quid nobis relinquitur ut accentus
accentus apud latinos duos habeat locos penultimum & antepe
nultimum. Circumflexus accentus unum habet locum penulti
mum, uides ergo quænta breuitate hoc sit factum, Tres sunt loci
accentus apud grecos ultimus penultimus & antepenultimus
circumflexi accentus duo sunt loci penultimus & antepenultimus,
Remoue ista quæ apud latinos accentum non habet penitus. id est
ultimam hæc remoue hoc super est. Ut ille circumflexus qui habuit
duo locos habeat unum & accentus qui habuit tres locos habeat duos
Tertia ergo a fine non potest habere nisi accentus accentum.
Quod diximus accentum non ascendere nisi usque ad tertium locum.
Ergo tertia syllaba tunc habet accentum quando penultima natu
ra liter breuis est & si de tertia habet accentum sonum secunda a fine
ut quæ & accentum & circumflexum. Incipit cesure versum.
Cesure uersuum sunt quæ quatuor id est uersus distinctus diuisus mixtus
quæstus pnyapeus qui apnyapeus auctor hoc emendat soluit; distinctus
uersus est qui in scensionis pedum orationem sumquam integram
dedent exemplum, INFAN DUM REGINA TUBES. RENOUARE DO
LOREM, Diuisus: ut quot pedes habet tot orationis exemplum

SIC MIHI CIBO QUIS NAM PRIMUS FIGERE UERSUS mixtus
 uersus partem habens distincta partem dicitur exemplum.
 ul admodum saucia cura, quae est caeterum cessurae quae per a peria dicit
 ut res pedes sint. iuncta & explicatur sententia. Aliter sim plent uersum
 exemplum. EST MIHI MAGIS Q. DO. COMPACTEN EST INIUSTA HOBERCA
 & ceteris autara. KOMPARTUSUIUS & AUTGERMANA TICRION.
 explicat cesura uersuum. INCIPIT cesurae uersuum

Accentus est uerbo siue uox syllabe quae in sermone plur sonat
 A decedens syllabis. accentus autem ceccenta uocatus: quia in psalms tantum p ducit
 sonus uocis. Arsis est uocis electio cum temporibus, thesis est uocis positio cum te
 poribus. Aequum dicitur quotiens ceccentia uocatus. id est arsis & thesis equaly
 temporibus. lege consistunt ut duo & duo duplum predicatur quotiens id. quod maius
 est bis contand minus ut quattuor & duo. Sescuplum uero: quoniam dominus conti
 nentur a maiore & medietas in nonis uocibus & duo. Epitritum est quoniam dominus
 contandur a maiore & leuis tercio partis ut quattuor & tres. Tryptum uero est
 quoniam maius ter contand totum minus ut unum & tria. Cedunt uero pedum
 membra uel per equalitatem. uel duplum uel sescuplum uel triplum uel p
 epitritum longa est syllaba Temporis nomini duo & breuis nomini uel longa
 nota est: breuis. U. partitur ergo in quibus. Spon dicitur p

Dactylum			
Spondiacum	- II - II		JOHICUO OALIORE. III O O II .
Pyrrichicum	O I O I		Unus uero tantum e quinquaplasia
Dactylicum	- II O O II		gone diuidit quae est maxima atq;
Anapesticum	O O II - II		ideo m d h r adest minime?
Dispondiacum	- - III		Acrophylachys. O I - II O I
Proceleusmaticum	O O II O O II		scilicet autem sunt hii.
Ditambicum	O I - II O I - II		Acrophylachys. - II O I - II
Ditrocheum	- O III - O III		Bachus O - III - II
Antispasticum	O - III O - III		Antispasticus. - II - O III
Coriambicum	- O III O - III		peom prius. - O III O O II
Ita odupl. partitur hos:			
Trocheum	- II O I		peom secundus O - III O O II
Iambicum	O I - II		peom tertius O O II - O III
Colossicum	- II - - III		peom quartus O O II O - III
Tribachium	O I O O II		Restant quos epitrita partit
Jonicum	O O II - - III		porne diuidi uis:
			epitritus prius O - III - - III .

epitritus secundus	40 III 45 III
epitritus tertius	45 III 0 4 III
epitritus quartus	45 III 0 4 III
Sextigitus legum	X
dupli uero	VI
triplus	7
sescupli	VIII
epitriti	III

fiat uicigi octo

explicit feliciter

Quod quicq. dies in anno suo 3 annis reme habet ubi gra.

circulus & eni decem decies cursu suu paginar. ^{xc} clxxxvii comple
 uicies. cc lxxx. uicies octies. D. D. X. II